

27.1.2015

YM038:02/2011

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset
Suomen Kuntaliitto

Viite
Hänvisning

Asia
Ärende

TYÖRYHMÄN ESITYS YMPÄRISTÖVALVONNAN OHJEEKSI

Ympäristöministeriö asetti 27.6.2013 työryhmän valmistelemaan ehdotusta uudesta valvontaohjeesta ja kuvausta kuntien hyvistä valvontakäytännöistä. Valvontaohjeen tuli käsitellä ympäristönsuojelulain valvonnan lisäksi jätelain, vesilain ja merenkulun ympäristönsuojelulain mukaista valvontaa. Kuntien osalta työssä tuli keskittyä erityisesti keskisuurten ja pienten kuntien hyviin valvontakäytäntöihin. Työssä tuli lisäksi arvioida, kuinka ympäristölupien valvontaa koskevat tavoitteet kehittyvät yhteiskunnassa ja kuinka nämä tavoitteet voidaan ottaa huomioon valvonnassa. Työryhmä on laatinut esityksen ympäristövalvonnan ohjeeksi ja se on luovutettu ympäristöministeriölle 14.1.2015.

Toimintamenosäästöjen ja rakennerahastohallinnon uudistamisen vuoksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY-keskusten) voimavarat vähenevät. Lisäksi hallitus on antanut esityksen laeiksi ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain muuttamisesta (HE 257/2014 vp), jolla mm. luovutettiin ympäristöluvissa määrätystä lupamääräysten tarkistamismenettelystä. Työryhmällä ei ollut mahdollisuutta esitystä valmisteltaessa arvioida, millaisia vaikutuksia näillä muutoksilla tulee olemaan valvontamenettelyihin. Valvontaohjeen valmistelua tullaan jatkamaan, kun hallituksen esityksen käsittely eduskunnassa on päättynyt ja ELY-keskusten resurssitilanne on selvillä.

Koska työryhmän esitys kuitenkin sisältää monia valvonnan yhtenäisen toimeenpanon kannalta tarpeellisia linjauksia ja parannuksia nykyiseen valvontaohjeeseen verrattuna, ministeriö lähettää työryhmän esityksen tiedoksi ELY-keskuksille ja Suomen Kuntaliitolle, joka voi lähettää sen edelleen kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten käyttöön.

Työryhmän esitys koostuu yleisestä osasta sekä ympäristönsuojelulain, jätelain, vesilain ja merenkulun ympäristönsuojelulain valvontaa koskevista osista. Valvontaohjeessa käsiteltävillä laeilla pyritään suojelemaan yhtenäisten tavoitteiden mukaisesti ihmisten terveyttä ja elollisen luonnon toimintaa. Niiden valvontamenettelyt eroavat toisistaan, jonka vuoksi yhtä yhtenäistä valvontamenettelyä ei työryhmän esityksessä ole voitu ehdottaa. Sen sijaan kaikille valvontamenettelyille yhteisen yleisen osan lisäksi valvontamenettelyt esitetään lakikohtaisesti. Keskisuurten ja pienten kuntien hyviä valvontakäytäntöjä kuvaava osio on yleisen osan liitteenä.

Ympäristönsuojelulaki sisältää valvontaviranomaisille velvoitteen valvontasuunnitelman ja -ohjelman tekemiseksi. Jätelaissa, vesilaissa ja merenkulun ympäristönsuojelulaissa vastaavaa velvollisuutta ei ole. Työryhmä kuitenkin katsoo, että ELY-keskusten tulisi laatia kaikkia työryhmän esityksessä käsitellyjä lakeja koskeva valvontasuunnitelma. Yhteisellä suunnitelmalla olisi merkitystä erityisesti ELY-keskusten sisäisessä työnjaossa ja voimavarojen hallinnassa. Esityksessä on annettu myös ohjeelliset

suositusajat, joiden kuluessa valvojan tulisi ryhtyä poikkeuksellisissa tilanteissa käyttämään pakko-keinoja neuvonnan, neuvotteluiden ja kehotusten sijaan. Tällä on pyritty edistämään toiminnanharjoittajien yhdenvertaista kohtelua ja luomaan yhtenäiset valvontakäytännöt.

Työryhmän esitys on laadittu sovittaen se yhteen valmisteilla olevan laillisuusvalvontaoppaan (Ympäristöhallinnon ohjeita, OH 9/2014) kanssa. Laillisuusvalvontaoppaan lisäksi ympäristönsuojelulain mukaisessa valvonnassa käytetään hyödyksi myös muita ympäristöhallinnon julkaisuja, kuten REACH-valvontaopasta ympäristönsuojeluviranomaiselle (OH 7/2014).

Ylijohtaja

Tuula Varis

Ylitarkastaja

Juha Lahtela

LIITE Työryhmän esitys ympäristövalvonnan ohjeeksi